

3. Zastępców Przewodniczącego oraz członków powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Przewodniczącego Komitetu.

**Art. 4.** 1. Organami zarządzającymi i wykonawczymi Komitetu są:

- 1) Prezydium,
- 2) Przewodniczący.

2. Przy Komitecie działają: Rada Programowa i Rada Naukowo-Techniczna, jako organy doradcze i opiniotwórcze Komitetu.

3. Tryb pracy Komitetu, skład i zakres działania organów Komitetu oraz jego aparatu wykonawczego określi statut nadany przez Radę Ministrów.

**Art. 5.** Traci moc dekret z dnia 2 sierpnia 1951 r. o utworzeniu i zakresie działania Komitetu do Spraw Radiofonii „Polskie Radio” (Dz. U. Nr 41, poz. 308).

**Art. 6.** Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki  
Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki

### 308

## USTAWA

z dnia 2 grudnia 1960 r.

### o sprawach z oskarżenia prywatnego.

**Art. 1. § 1.** W sprawach z oskarżenia prywatnego rozprawę główną w sądzie pierwszej instancji poprzedza postępowanie pojednawcze.

§ 2. Postępowanie pojednawcze odbywa się na posiedzeniu niejawnym.

§ 3. W postępowaniu pojednawczym strony mogą korzystać z pomocy obrońcy i pełnomocnika.

**Art. 2. § 1.** Postępowanie pojednawcze prowadzi sędzia lub ławnik wyznaczony przez prezesa sądu.

§ 2. Przepisy dotyczące sędziów w zakresie orzekania oraz przewodniczenia stosuje się odpowiednio do ławników.

**Art. 3. § 1.** Posiedzenie w postępowaniu pojednawczym rozpoczyna ustne sprawozdanie prowadzącego postępowanie w przedmiocie oskarżenia oraz wezwanie stron do pojednania się.

§ 2. Z przebiegu postępowania spisuje się protokół, w którym uwzględnia się w szczególności stanowisko stron wobec wezwania ich do pojednania oraz wyniki przeprowadzonego postępowania pojednawczego.

**Art. 4. § 1.** Nieusprawiedliwione niestawiennictwo oskarżyciela prywatnego na posiedzenie wyznaczone w postępowaniu pojednawczym uważa się za odstąpienie od oskarżenia; powoduje ono umorzenie postępowania karnego.

§ 2. W razie nieusprawiedliwionego niestawiennictwa oskarżonego prowadzący postępowanie pojednawcze wyznacza termin rozprawy głównej; wówczas osoby obecne na posiedzeniu obowiązane są stawić się w nowym terminie bez osobnego wezwania.

**Art. 5. § 1.** Pojednanie się stron powoduje umorzenie postępowania karnego.

§ 2. Treść pojednania powinna być wpisana do protokołu posiedzenia i podpisana przez strony.

**Art. 6.** W toku postępowania pojednawczego dopuszczalne jest pojednanie się obejmujące również inne sprawy z oskarżenia prywatnego toczące się jednocześnie pomiędzy tymi samymi stronami.

**Art. 7. § 1.** Pojednanie się stron może nastąpić również przez zawarcie ugody.

§ 2. Przedmiotem ugody mogą być również roszczenia pozostające w związku z przestępstwem.

§ 3. Ugoda zawarta w postępowaniu pojednawczym jest tytułem egzekucji sądowej po nadaniu przez sąd klauzuli wykonalności.

**Art. 8.** W razie niedojścia do pojednania prowadzący postępowanie pojednawcze wyznacza termin rozprawy głównej, zawiadamiając o tym ustnie obecne strony. Strony te po-

winny zgłosić na tym posiedzeniu wnioski o wezwanie świadków oraz o sprowadzenie innych dowodów.

**Art. 9. § 1.** W sprawach z oskarżenia prywatnego sąd umarza postępowanie, jeżeli niebezpieczeństwo społeczne czynu jest znikome.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się w postępowaniu pojednawczym.

**Art. 10. § 1.** W sprawach o przestępstwa określone w art. 255 i 256 kodeksu karnego, a także w art. 239 kodeksu karnego sąd może przekazać sprawę do rozpoznania organizacji społecznej, której członkami są oskarżyciel i oskarżony, jeżeli względy społeczne i okoliczności sprawy za tym przemawiają, w szczególności jeżeli czyn dokonany został na zebraniu organizacji społecznej lub na terenie zakładu pracy, w którym są zatrudnieni oskarżyciel i oskarżony. Na postanowienie sądu nie służy zażalenie.

§ 2. W sprawach przekazanych na podstawie § 1 organizacja społeczna stosuje środki przewidziane w jej statucie.

§ 3. Sprawę przekazaną na podstawie § 1 prokurator, jeżeli wymaga tego interes społeczny, może skierować na drogę postępowania sądowego; art. 65 kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

§ 4. W przypadku przekazania sprawy na podstawie § 3 rozstrzygnięcie organizacji społecznej nie wiąże sądu.

**Art. 11. § 1.** W sprawach o przestępstwa określone w art. 255 kodeksu karnego prezes sądu, nie zarządzając doręczenia odpisu aktu oskarżenia, wnosi sprawę na posiedzenie niejawne w celu:

- a) odpowiedniego zastosowania art. 251 kodeksu postępowania karnego,
- b) umorzenia postępowania na podstawie art. 9 § 1,
- c) przekazania sprawy do rozpoznania organizacji społecznej (art. 10 § 1) bądź też
- d) skierowania sprawy do postępowania pojednawczego (art. 1).

§ 2. Na posiedzeniu niejawnym (§ 1) sąd orzeka w składzie jednego sędziego; prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie jednego sędziego i dwóch ławników, jeżeli ze względu na jej okoliczności uzna to za wskazane.

§ 3. Na rozprawie sąd orzeka w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.

**Art. 12. § 1.** W razie pojednania się stron w postępowaniu pojednawczym (art. 1), umorzenia postępowania na podstawie art. 9 § 1 albo przekazania sprawy organizacji społecznej do rozpoznania (art. 10 § 1) prezes sądu zarządza z urzędu zwrot połowy zryczałtowanej równowartości kosz-

tów postępowania karnego wniesionej przez oskarżyciela prywatnego.

§ 2. Jeżeli pojednanie się stron nastąpiło w innym stadium postępowania, ma zastosowanie art. 442 lit. b) kodeksu postępowania karnego.

**Art. 13.** Z powodu przestępstwa ściągane z oskarżenia prywatnego nie można wszcząć postępowania karnego po upływie trzech miesięcy, a w przypadku objęcia oskarżenia w sprawie przez prokuratora (art. 65 kodeksu postępowania karnego) — po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy przestępstwa.

**Art. 14.** W sprawach z oskarżenia prywatnego stosuje się przepisy kodeksu postępowania karnego, jeżeli przepisy niniejszej ustawy inaczej nie stanowią.

**Art. 15.** Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z wyjątkiem art. 10, którego dzień wejścia w życie ustali Rada Ministrów w drodze rozporządzenia wydanego po zasięgnięciu opinii Centralnej Rady Związków Zawodowych.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

## 309

### USTAWA

z dnia 2 grudnia 1960 r.

#### o ławnikach ludowych w sądach powszechnych.

W celu zapewnienia szerokiego udziału przedstawicieli ludu pracującego miast i wsi w wymiarze sprawiedliwości zgodnie z zasadami tego wymiaru w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej stanowi się, co następuje:

#### Rozdział 1.

##### Prawa i obowiązki ławników ludowych.

**Art. 1.** Ławnicy biorą udział w orzekaniu w sądach powiatowych i wojewódzkich w sprawach karnych i cywilnych rozpoznawanych w pierwszej instancji na rozprawie, o ile ustawa nie stanowi inaczej.

**Art. 2.** W zakresie orzekania ławnicy są niezawisli, podlegają tylko ustawom i mają z sędziami równe obowiązki i uprawnienia, nie mogą jednak przewodniczyć na rozprawie i naradzie ani też nie wykonują czynności sędziego poza rozprawą, naradą i wydaniem orzeczenia, chyba że ustawa stanowi inaczej.

**Art. 3.** 1. Ławnika wyznacza się do udziału w rozprawie na 12 dni w ciągu roku; ilość tych dni może być powiększona przez prezesa sądu z ważnej przyczyny, w szczególności dla ukończenia rozprawy rozpoczętej z udziałem danego ławnika.

2. Ławników wyznacza imiennie na rozprawę prezes sądu, zawiadamiając o tym jednocześnie zakład pracy zatrudniający ławnika.

3. Jeżeli rozprawa sądowa może trwać czas dłuższy, prezes sądu wyznacza jednego lub dwóch ławników dodatkowych, którzy wchodzi do składu orzekającego, jednak ławnik dodatkowy bierze udział w naradzie i głosuje jedynie wówczas, gdy zastępowany ławnik ustąpił z tego składu.

**Art. 4.** 1. Ławnik obowiązany jest przybyć punktualnie na rozprawę, a w razie niemożności przybycia obowiązany jest zawiadomić o tym natychmiast prezesa sądu, wskazując przyczynę oraz przedstawiając dowody usprawiedliwiające jego nieobecność.

2. Zakład pracy, w którym zatrudniony jest ławnik, obowiązany jest zwolnić go od pracy na czas rozprawy.

**Art. 5.** Wykonywanie obowiązków ławnika będącego pracownikiem nie może pociągać za sobą ujemnych skutków dla niego w zakresie stosunku pracy. Zwolnienie z pracy ławnika nie może nastąpić bez zgody rady zakładowej.

**Art. 6.** 1. Ławnik obowiązany jest do pokrycia wydatków powstałych dla Państwa na skutek jego nieprzybycia lub

spóźnienia się na rozprawę bez usprawiedliwionej przyczyny. O obowiązku tym decyduje i wysokość wydatków ustala prezes właściwego sądu.

2. Od decyzji prezesa sądu powiatowego ławnikowi służy odwołanie do prezesa sądu wojewódzkiego, a gdy decyzję w pierwszej instancji wydał prezes sądu wojewódzkiego — do Ministra Sprawiedliwości.

**Art. 7.** Ławnicy zdają okresowo sprawę ze swej działalności radzie narodowej, która ich wybrała, oraz załogom zakładów pracy, zebraniom wiejskim oraz zebraniom organizacji społecznych, które wystawiły ich kandydaturę.

**Art. 8.** 1. Ławnicy będący pracownikami zachowują przez czas pełnienia obowiązków ławnika prawo do pełnego wynagrodzenia lub uposażenia w swoim zakładzie pracy. Inni ławnicy otrzymują na żądanie odszkodowanie w wysokości, którą w drodze rozporządzenia określi Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Ławnicy zamieszkali poza miejscem urzędowania sądu otrzymują ponadto diety oraz zwrot kosztów przejazdu i noclegu według norm obowiązujących dla sędziów.

3. Żądanie odszkodowania należy zgłosić przed upływem siedmiu dni od ukończenia czynności, do której ławnik był powołany.

4. Ławnikowi przyznaje należności prezes sądu. Od decyzji prezesa sądu ławnikowi służy odwołanie do organu określonego w art. 6 ust. 2.

**Art. 9.** 1. Ławnicy każdego sądu mogą wybierać ze swego grona radę ławniczą.

2. Liczbę członków rady określa prezes sądu. Rada wybiera przewodniczącego i jego zastępcę.

3. Do zadań rady należy w szczególności podnoszenie poziomu pracy ławników, organizowanie zebrań sprawozdawczych (art. 7) i reprezentowanie ławników na zewnątrz. Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia określić bliżej zakres działania i zadania rady ławniczej.

#### Rozdział 2.

##### Liczba ławników ludowych.

**Art. 10.** 1. Liczbę ławników określają prezesi sądów wojewódzkich. Przed określeniem ich liczby dla sądów powiatowych zasięgają oni opinii prezesów tych sądów.

2. Należy ustalić oddzielnie liczbę ławników potrzebnych dla: